

KUNNAN TÄRKEIN PÖYTÄ ON LASTEN RUOKAPÖYTÄ.

ROHJA. Ruokakasvatuksen PIIRROS

no. 6(7)

RUOKAKUNNAN TYÖKALUT & TOIMINTAMALLIT

MIKÄ?

Ruokakunnan pohjapiirros on visualisoitu kuvaus kunnan ruokakasvatukseen liittyvästä toimijaverkostosta, sen rakenteista sekä toimintaa ohjaavista asiakirjoista ja sopimuksista. Lasten ruokakasvatusta tarkastellaan systeemisesti eli otetaan huomioon kunnassa eri tasoilla toimivat toimijat. Toimijoiden väliset yhteistyöryhmät, kuten esimerkiksi ruokakasvatustyöryhmä, ja sopimukset (esim. palvelusopimus) tunnistetaan käytännön ruokakasvatustyöhön vaikuttavina tekijöinä. Näin tulee näkyväksi polku toimintaa ohjaavista yleisistä asiakirjoista, kuten strategiasta ja hyvinvointikertomuksesta kohti ruohonjuuritason toimintaa.

MIKSI?

Kaikki ruokakasvatustyötä tekevät ja siihen vaikuttavat toimijat sekä ruokailua ja ruokakasvatusta ohjaavat kansalliset ja kuntatason asiakirjat on tärkeä tunnistaa. Tällöin myös puutteet kunnan omissa asiakirjoissa voidaan havaita, mikä mahdollistaa niiden kehittämisen. Yhdessä tunnistetut ja toimivat työryhmät sekä tiedon kulku ovat edellytys eri toimijoiden välisen yhteistyön toteutumiselle ja yhtenäisille käytännöille. Tämä myös helpottaa ruokakasvatustyön nivomista osaksi lasten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuutta kunnassa.

KENELLE?

Toimintamalli on tarkoitettu kunnassa ruokakasvatusta edistäville työryhmille. Näitä ovat esim. ruokakasvatustyöryhmä (ks. **Kunnan ruokakasvatustyöryhmä** -toimintamalli), ravitsemustyöryhmä tai muu vastaava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen monialainen työryhmä.

Toimintamallin avulla saadaan visualisoitua ja kuvattua se, miten montaa eri hallinnonalaa ruokakasvatusta koskettaa.

Yhteisen työskentelyn myötä toimijoiden välinen yhteistyö ruokakasvatuksessa vahvistuu.

Tunnistetaan kunnan omat asiakirjat, joissa ruokakasvatusta voi olla osana ja näiden merkitys eri ammattilaisten työn ohjaamisessa.

”Pohjapiirros sopii hyvin henkilöstökoulutuksiin osoittamaan, miten moniulotteisesta asiasta ruokakasvatuksessa on kyse.”

”Yhdessä työstetty koonti toimijoista ja asiakirjoista liitettiin osaksi kaupungin laajan hyvinvointikertomuksen nykytilan kuvausta.”

”Pohjapiirrosta voidaan hyödyntää kunnan hyvinvointiryhmän työskentelyssä.”

”Visualisoinnissa on monia eri tasoja, joita tarkastella. Siitä saa nopeasti käsityksen ruokakasvatukseen tarvittavasta yhteistyöstä ja moniammatillisuudesta.”

MITEN?

Esimerkki Kuopiosta:

1

Kerätkää kunnasta eri hallinnon-aloilta moniammatillinen joukko saman pöydän ääreen.

2

Työskennelkää yhdessä/pienryhmissä ja kerätkää esim. post-it-lapuille toimijoita ao. kysymysten avulla. 1 asia per lappu.:

- Mitkä toimijat tuottavat palveluita varhaiskasvatuskäsitteille lapsille? Kuinka toimijat liittyvät lasten ruokakasvatukseen?
- Mitä eri yhteistyöryhmiä toimijoiden välillä on?

3

Kootkaa toimijat ja yhteistyöryhmät tyhjälle ympyränmuotoiselle pohjapiirrokselle, jossa lapsi on keskiössä ja eri tasot (esim. kunta, maakunta, valtakunnallinen) lapsen ympärillä.

7

Hyödyntäkää pohjapiirrosta esimerkiksi kunnan hyte-työryhmien työskentelyssä.

6

Tunnistakaa mahdolliset puutteet yhteistyöverkostoissa ja asiakirjoissa ja suunnatkaa kehitystyötä sen mukaisesti. Huomioi-kaa myös se, mikä toimii hyvin.

5

Kootkaa lait, asiakirjat ja sopimukset samalle pohjapiirrokselle.

4

Kerätkää sitten vastaavasti asiakirjoja ao. kysymysten avulla:

- Mitkä 1) valtakunnalliset lait ja asiakirjat, 2) maakunnalliset asiakirjat ja 3) kunnan asiakirjat ja sopimukset ohjaavat lasten terveyttä ja hyvinvointia edistävää työtä sekä varhaiskasvatuksen kasvatus- ja opetustyötä?
- Mitkä asiakirjat ja sopimukset ohjeistavat ruokakasvatustoimintaa?

RUOKA
KUNTA

Ruokailoa ja terveyttä

TULEVAISUUDEN
KUNTAPÄÄTTÄJIEN
HYVINVOINTIA
TUKESSA.

www.ruokakunta.com

”Ruokakunnan työkalut ja toimintamallit” on sarja käytäntöjä ja toimintamalleja, joita kunnat voivat hyödyntää oman ruokakasvatustyönsä suunnittelemisessa ja kehittämisessä.

Mallit on luotu Ruokakunta-hankkeen aikana ja niitä on kehitetty kolmessa eri maakunnassa toteutettujen kokeilujen, oppien ja kokemusten pohjalta.